Міністерство освіти і науки України
Інститут модернізації змісту освіти
Державний університет «Житомирська політехніка»
Вінницький національний технічний університет
Луцький національний технічний університет
Університет Tor Vergata (Італія)
Жилінський університет (Словаччина)
University of applied Sciences Technology; Business and Design (Німеччина)
Coventry University (Великобританія)
Сілезський технічний університет (Польща)

ТЕЗИ

XV міжнародної науково-практичної конференції

«Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту»

24-26 жовтня 2022 року

м. Житомир
2022

УДК 629.3
Т11
Тези XV міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту» 24-26 жовтня 2022 року. – Житомир : Житомирська політехніка, 2022. – 166 с.

Т11 Представлено доповіді учасників XV міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту». Наведено аналіз та результати досліджень в області автомобільного транспорту та транспортних технологій.

Конференція проводилася на базі Державного університету «Житомирська політехніка» 24-26 жовтня 2022 року.

УДК 629.3

ТЕЗИ
XV міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту»

Редактори: *О.П. Кравченко*, *А.В. Ільченко*

Верстка та макетування: *О.О. Багінський*, *О.О. Добровінський*

Матеріали подано в авторській редакції

Об’єм даних – 16.99 МБ

Видавець і виготівник
Державний університет «Житомирська політехніка»,
вул. Чуднівська, 103, м. Житомир, 10005

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб’єктів видавничої справи
ЖТ № 08 від 26.03.2004 р.

© Державний університет «Житомирська політехніка», 2022

УДК: 656.1/5:504

Поручинська І.В., доцент кафедри економічної
та соціальної географії, к.г.н.,доц.
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ВПРОВАДЖЕННЯ «ЗЕЛЕНОЇ» ЛОГІСТИКИ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Термін “зелена логістика” виник на початку 90-хроків XX ст. як новий метод у логістиці, який скеровує стандартні логістичні вимоги до раціональності, ефективності і швидкості обробки і руху товару, та враховує заходи щодо охорони навколишнього середовища [7].

Програма “зеленої логістики” ґрунтується на міжнародних принципах, проголошених на II Всесвітній конференції з питань навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро у 1992 році і передбачає розділ, в якому йдеться про переробку використаних товарів і пакування, а також визначення транспортних потреб споживача, пропонування альтернативних логістичних схем і відповідних транспортних засобів на підставі застосування новітніх технічних і технологічних рішень. У своїй стратегії зелена логістика ґрунтується на зменшенні шкідливого впливу від логістичних операцій на довкілля, при цьому не завдаючи змін економічному стану компаній [3].

Серед усіх логістичних систем найбільшої шкоди навколишньому середовищу завдає транспортна логістика. Її екологічний вплив проявляється через: викиди транспортними засобами шкідливих речовин в атмосферу; використання більш дешевих видів палива; шумове та вібраційне забруднення; використання автомобільного транспорту при можливості застосування морського, річкового чи залізничного [4].

Транспорт – одне з основних джерел забруднення атмосфери. Кожен автомобіль при згорянні 1 кг бензину використовує 15 кг повітря, зокрема, 5,5 кг кисню. При згорянні 1 т пального в атмосферу викидається 200 кг окису вуглецю. На частку автотранспорту припадає близько 55 % шкідливих надходжень загального обсягу, що включають понад 200 різних сполук.

Згідно зі статистикою міжнародного енергетичного агентства, автомобільний, авіаційний, залізничний і водний види транспорту створюють у середньому 28 % викидів CO_2 в атмосферу. На частку автомобільного транспорту припадає 73 % викидів отруйних речовин із усіх засобів пересування. Через погіршення екологічної ситуації транспортна галузь Європи реалізує комплекс заходів, спрямованих на боротьбу із забрудненням навколишнього середовища і зниженням викидів отруйних речовин [5].

Саме тому використання екологічніших видів транспорту, електрифікація, концепція кліматичної нейтральності – невід’ємна складова сучасного розвитку усіх сфер економіки.

За останні роки транспорт став більш енергоефективним, але автомобільні перевезення все ще залежать від нафти і нафтопродуктів на 96 % своїх потреб. Хоча відмічаються і позитивні тенденції. Сьогодні ринок електромобілів має значний потенціал росту. Нині найбільш стрімке зростання попиту на електромобілі серед країн ЄС спостерігається на ринку Норвегії, що значною мірою зумовлене державними стимулами, такими як субсидії, звільнення від плати за проїзд та плати за паркування.

28 березня 2011 р. у Брюсселі Європейська рада ухвалила «Білу книгу» – дорожню карту переходу Єдиної європейської транспортної зони до конкурентної та енергоефективної транспортної системи, що передбачає повну заборону використання автомобільного транспорту на таких видах палива, як бензин, дизельне паливо та інші вуглецеві види палива до 2050 року.

Популяризація автомобілів на альтернативному паливі – одне з важливих завдань урядів країн ЄС. Задля поширення «зеленого транспорту» держави використовують як фіскальне стимулювання, так і прямі субсидії.

Так, Норвегія є світовим лідером з поширення електромобілів. Електрокари тут звільнені від високих транспортних податків, які сягають 50% вартості авто. Щорічний дорожній збір для них знижений у сім разів. Крім того, місцеві власники електромашин можуть безкоштовно їздити платними дорогами і паркувати свої транспортні засоби на муніципальних парковках [6].

В Нідерландах також є податкові пільги, безкоштовне паркування в містах, переважно безкоштовні зарядні станції та інші місцеві ініціативи для власників авто на електротязі. А Словаччина запустила першу програму стимулів для покупців електромобілів та гібридних транспортних засобів [6].

У Сполучених Штатах Америки уряд застосовує прямі субсидії у вигляді податкових грантів на певну суму, яка залежить від ємності тягової батареї. А у Китаї електрокари та під’єднувані гібриди звільняються від цих щорічних оплат, власники звичайних гібридів мають 50 % знижки [2].

Екологічні тенденції охоплюють усі способи перевезення. В автомобільній логістиці, популярності набувають «зелені» транспортні засоби. Так компанія Volvo Trucks нещодавно провела тестування своїх

електричних вантажівок в екстремально холодних умовах поблизу полярного кола. Була перевірена нова функція Ready to Run, яка попередньо прогріває автомобіль у мороз та навпаки охолоджує акумулятори й кабіну водія в спеку.

Компанія уже вивела на ринок шість моделей електричних вантажівок, а за мету має, щоб до 2030 року екологічні транспортні засоби становили 50 % від загального обсягу продажів.

Ще один приклад – кейс Daimler Truck AG та французької компанії Total Energies, які уклали угоду про створення водневої інфраструктури для вантажівок на території Європи: закупівлю водню, забезпечення логістики постачання новітнього палива, відкриття заправних станцій, розробку та випуск водневих вантажівок тощо. До 2030 року планується збудувати близько 150 водневих станцій для заправки в країнах Європи, а до 2025 року – розпочати постачання водневих автомобілів [1].

Сьогодні в умовах погіршення екологічної ситуації виникає необхідність використання в логістиці «зелених» технологій. Екологічні проблеми стають все більш важливими для суспільства. Вводяться соціальні, політичні та економічні вимоги до сталого розвитку транспорту, що передбачає зменшення впливу всього ланцюга поставок на навколишнє середовище. Існує сильна взаємодія між логістикою, охороною навколишнього середовища та природними ресурсами. Саме тому використання екологічніших видів транспорту, електрифікація, концепція кліматичної нейтральності – невід'ємна складова сучасного розвитку усіх сфер економіки.

Література

1. «Зелена» логістика: як прискорити шлях до кліматичної нейтральності. URL: https://mind.ua/openmind/20234812-zelena-logistika-yak-priskoriti-shlyah-do-klimatichnoyi-nejtralnosti

2. Корисний досвід: як уряди різних країн підтримують ринок електромобілів. URL: https://staff-capital.com/korysnyj-dosvid-jak-uryady-riznyh-krain-pidtrymujut-rynok-elektromobiliv/

3. Познякова О. В. Зелена логістика. Наукова спільнота. 2018. URL: http://www.spilnota.net.ua/ru/article/id-2666/

4. Смирнов І. Г. Логістика: просторово-територіальний вимір. К.: Обрії, 2004. 335 с.

5. Сталий розвиток feat. «зелена» логістика. URL: https://asstra.com.ua/ukr/novini-asstra/2020/2/stalij-rozvitok-feat.-zelena-logistika

6. Турлікян Т. Корисний досвід: як уряди різних країн підтримують ринок електромобілів 2015. U: http://ecotown.com.ua/news/Korysnyy-dosvid-yak-uryady-riznykh-krayin-pidtrymuyut-rynok-elektromobiliv-/.

7. Paul R. Murphy, Richard F. Poist, Ch. Braunschweig Green logistics: Comparative views of environmental progressives, moderates, and conservatives. *Council of Logistics Management*. 1996. URL: http://findarticles. com/p/articles/ mi_qa3705/is_l99601/ai_n8748499/print